

LLAZO POLO

BIBLIOTEKA
SHTETIT

8JH-2
P83

Vierill

që
ngat rroi
derën

T
R
E
G
I
M
E
E
S
K
I
C
A
K
U
M
O
R
I
A
T
I
K
E

814-2
P83

LLAZO POLO

NJERIU QË NGATËRROI DERËN

Tregime e skica humoristike

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRL»

LEFKOJA U KTHYE NË FSHAT

Që kur mbërriti në fshatin e tij, Lefko Azemit i kishte hyrë një mizë brenda në kokë, dhe nga kjo gjë ai u bë një xanxar i madh, nuk të qaste fare në bisedë. Thonë se nga ushtria Lefkoja erdhi si mollë e kuqe, me shpatulla të zgjeruara e krahë të fortë. Azgan djalë. Pesëmbëdhjetë ditë nuk u duk fare në fshat: nga mëngjesi e deri në orët e yona të mbrëmjes ishte nga të fundit që mbyllte xhirot në bulevardin kryesor të qytetit. I mësoi përmendsh të gjitha ndërmarrjet. «Në bëfsha dot vrimë gjökundi, në hedhsha dot në dorë atë të flamosur fletë të punës, pa di unë si llafosem me ata që më bien në qafë atje në fshat!» Kështu thoshte me vete Lefkoja.

Një ditë prej ditësh na shkon në një nga ndërmarrjet e qytetit. Ky mendim i erdhi në kokë me ndihmën e kujtesës së tij, që e kishte qiqër. Vite të shkuara, një kushuriri i tij i parë nga nëna i kishte lënë shëndetin fshatit me një «dele shterpë». Shterpën ia kishte bërë kurban shefit të kuadrit të ndërmarrjes «K» Abaz Malos. Dinte që edhe Xhelini, bashkëfshatar i tij, kishte pesë para muhabet me shef Abazin. Dhe me këto mend në kokë, futur brenda në thes edhe një gjel deti, u duk para zyrave të ndërmarrjes «K». Ishte ditë e martë. Në zyra dritat ishin akoma ndezur. Lefkoja trokiti në zyrën e kuadrit dhe hapi derën. Thesisin me gjelin e detit e la rrëzë murit.

— Urdhëroni! — i thirri me mirësjellje burri që kishte zënë vend në karrige. — Si jeni? Uluni!

— Mirë, faleminderit, — i tha Lefkoja. — Po ju si ma keni shëndetin? Mirë, shyqyr?

— Si e keni punën? — e ndërpreu aty për aty shefi i kuadrit.

— Jam Lefko Azemi. Nuk më njihni? Jo? Do të njihemi më vonë. Kreva shërbimin ushtarak dhe dua të sistemo hem në ndonjë punë. Thonë që jam djalë i mirë...

— Ç'profesion keni? — ndërhyri sérish nëpunësi i kuadrit.

— Elektricist, e mësova në ushtri, — tha Lefkoja.

Ndërkokë gjeli i detit kishte dalë jashtë thesit dhe po krekojej në duart e dy kalimtarëve, të cilët e shikonin përmajmëri. Arratisja e gjelit e shqetësoi Lefkon. Doli vëtëtimthi përjashta dhe pa se kalimtarët po e vendosnin përsëri gjelin në thes. Si u qetësua se gjeli ndodhej në siguri të plotë, Lefkoja hyri përsëri në zyrën e kuadrit.

— Ç'pate kështu? — e pyeti nëpunësi, që nuk e kuptoi shqetësimin e Lefkos.

— Gjeli! Ishte gjeli! Nejse, gjë pa rëndësi, ashtu e ka ai çamarok.

Nëpunësi i kuadrit e pa të udhës të mos hynte në hollesitë e kësaj meseleje që nuk kishte të bënte me të.

— Për elektricist ne kemi nevojë, — tha shefi si heshти pak. — Shkoni në lagje dhe merrni fletën e punës. Do të filloni menjëherë.

— Në lagje?... Po unë s'kam lagje. Jam nga fshati, — u përgjigj Lefkoja me gjysmë zëri, duke e parë nëpunësin drejt në sy.

— Nga fshati? Po përse vini këtu atëherë? Pse nuk shkoni në kooperativë?

— Kam qejf të stabilizohem këtej... Kam edhe ca miq këtu, kam Xhelin, — shtoi Lefkoja.

— Mos humb ditët kot, shok. Ty të pret, fshati, bujqësia. Në kooperativë kanë nevojë për ty. Grurin e mbollën të tjerët, po ti do ta hedhësh draprin së bashku me ta.

— Kam edhe gjelin, shoku `Abaz! — nuk u tërroq Lefkoja. — Jam kushuriri i Xhelit. Eh, sa duhem me të, si vëllezër! Unë i dua edhe shokët e Xhelit, prandaj dhe s'harxhova ndonjë gjë të madhe... Ja vetëm një gjel!

— Gjel për mua! Për kë më merr kështu? Për Abazin? Ja ku po ta them: Abazi është shkarkuar, pikërisht për këto marifete. Dhe tani, nga thembrat majat, shok! Të paska zënë koka myk. Këto marifete nuk të shkojnë tek unë... Të lutem, mos më shqetëso!

Lefkoja nuk e vuri re nga doli, nga dera apo nga dritarja. Frymën e mbajti në xhade. Gjelin e harroi fare. Kur pa të zotin të llahtarisur, gjeli fluturoi nga thesi dhe krahëhapur u sul drejt xhadesë, por nga pakujdesia u fut në rrotat e pasme të një makine, duke i lënë Lefkos shëndetin. Lefkoja u bë helm për herë të dytë. Me thesin bosh, u nis kokëvarur drejt rrugës. Në fshat arriti natën. Megjithatë nuk doli të nesërmen në fushë. Akoma mbante shpresë te Xheli, të cilin e kishte porositur që t'i gjente ndonjë vend në qytet.

Ditët shkonin, Lefkoja rrinte mbyllur në shtëpi. Nja dy të rinj erdhën një pasdarke të bisedonin me të, por ai u fsheh në dollapin e rrobave. Më vonë krisi fletërrufeja në drejtim të tij. Por Lefkoja nuk doli që nuk doli në punë.

Kaluan edhe pesëmbëdhjetë ditë të tjera. Një mëngjes herët u nis përsëri për në qytet. Nga Xheli nuk i kishte ardhur asnë lajm. Rrugën e bëri më këmbë. Nuk donte të hipte në urban, për të mos u takuar me ndonjë bashkëfshatar. Si bëri gjysmën e rrugës u ul dhe ndezi një cigare pranë një çezme. Nga rruga e qytetit po vinte një makinë. Mbi kabinë valëvitej një flamur. Karroceria ishte mbushur plot me njerëz, brohorisnin dhe këndonin. Shoferi iu

duk ftyrë e njojur. Ishte pikërisht ai që i kishte shtypur gjelin me rrotat e pasme. Edhe shoferi e njoju dhe qeshi. Lart nga karroceria dëgjoi disa zëra: «Lefko! Lefkol!» Kur ngriti kokën, midis tyre pa edhe Xhelin. U çel i téri. Pa pyetur as shoferin, u ngjit në karroceri. U përqafua me Xhelin, u takua edhe me disa të tjerë që ishin nga fshati i tij, por që banonin prej kohësh në qytet.

— Po mundohesh për mua deri në fshat? — i qeshi Xhelit. — Të faleminderit shumë! Unë vrisja mendjen se ku do të të gjeja.

Kënga vazhdonte të buçiste. Biseda merrej vesh me vështirësi.

— Po hë, fol! — i tha Lefkoja. — Ç'u bëre?

Makina u nis. Kënga krisi edhe më fort. Edhe Xhelit këndonte së bashku me ta. Njëri nga bashkëfshatarët iu drejtua Lefkos:

— Ke dalë për të na pritur kështu?

— Zëre si ta zësh, — tha Lefkoja i shkujdesur. Po e besdisnin shumë kënga, zhurma e makinës dhe pyetje të tilla.

— Po hë, more, si u bë? — iu kthyte përsëri Xhelit.

— Në aksion, në aksion, po shkojmë vullnetarë! — ia ktheu Xhelit.

— E kam fjalën për mua, bëre gjë apo jo? — tha Lefkoja. Por kënga, që sa po vinte dhe bëhej më e zjarritë, nuk i linte që të merreshin vesh mirë.

«Hej, dreq o punë», thoshte Lefkoja me vete. Xhelit herë pas here e rrakte për qafe. Pas pak makina ndaloi. Vullnetarët filluan të zbrisnin. Kur u ngrit më këmbë, Lefkoja pa se kishin mbërritur në qendrën e kooperativës së tyre. Sheshi ishte mbushur me kooperativistë. Lefkos sa nuk i ra të fikët. Në krahun e djathtë të sheshit ishte ngritur një podium i rrethuar me flamurë. Disa kooperativistë dhe vullnetarë hipën në podium. Lefkoja mbeti i hutuar

në mes të karrocerisë. Mitingun e hapi kryetari i kooperativës. Ai falenderoi vullnetarët që erdhën për të punuar përgjithmonë në fshat, në fshatin e ri socialist. Pastaj kritikoi edhe disa të rinj, midis tyre edhe Lefkon, që i vidheshin punës e kërkonin të strukeshin në ndonjë cep andej nga qyteti. Pas tij e mori fjalën Xheli. Në emër të vullnetarëve ai shprehu edhe një herë gatishmërinë për të punuar dhe jetuar në fshat. Lefkoja zbriti nga karroceria vetëm si u mbyll mitingu. Vullnetarët e vunë në mes. Xheli i hodhi krahun. Të gjithë shkuan në vatrën e kulturës. Gjithë atë pasdreke vallja nuk pushoi. E futën në valle edhe Lefkon.

Të nesërmen me brigadën «Vullnetari» hodhi edhe ai shatin e parë në fshatin e ri socialist, ku çdo ditë po venë të rinj vullnetarë nga qyteti. Sa për gjelin e detit, atë edhe tani e kujton me turp. Thonë se kur një ditë, në mensën e kooperativës i vunë përpëra një thelë gjel deti, ai e ktheu në guzhinë duke thënë: «Ju e dini, më vjen ca si liksht nga të pjekurat!» Të gjithë qeshën. Qeshi edhe Xheli, edhe Lefkoja. Ata tani janë bërë shokë të mirë. Të tillë i bëri halta e arave dhe jo miqësia e dikurshme...

XHEVAHIRET E BAHIRIT

Shoferi Bahir Bahiri, me makinën që mbante dy njësha e dy dysha, kishte rënë në hall të madh. I qe shkrepur «të hante» zhavor.

Në fillim ai vuajti ca «për ta përtypur» po pastaj ia mori dorën dhe «hëngri» zhavor aq sa i doli nga hundët. «Hëngri» jo një lopatë e dy, po përlau nja dy makina me gjithë rimorkio.

Oreksi më i madh i vinte kur fillonte të errej. Kjo ishte për të koha më e përshtatshme për ta kthyer makinën e ngarkuar me zhavor drejt e në shtëpitë e privatëve...

Nga që lapsit nuk ia thoshte shumë, e pa të udhës që lekët e rrugës së parë t'ia numëronte kokërr pér kokërr e qindarkë pér qindarkë vetë Shumanini, domethënë brigadieri personal i Bahirit. E kështu, që prej asaj dite, Bahiri, me ndihmën e brigadierit, i mësoi hesapet mirë. Sa javë që iknin, aq myshterinj grumbullonte dhe aq më shumë i shtohej oreksi (se thonë oreksi vjen dukengrënë).

Po një ditë, pa qenë i sëmurë, oreksi iu pre. Këshilli popullor i fshatit dhe disa kooperativistë, në një mbledhje të zgjeruar, i thirrën «myshterinjtë» në këtë «sipërmarrje» dhe bashkë me ta thirrën edhe Bahirin. Shoferi po e shihte rrezikun dhe menjëherë kërkoi ndihmën e brigadierit, domethënë të Shumanit. Duhej kapercyer lumi me not të stilit «bretkosë». Shumanini u tregua menjëherë i gatshëm.

— Mos e prish gjakun — i tha. — Në të tilla raste duhet mbajtur gjakftohtësia. Po Bahirit, që nuk i kishte mbetur pikë gjaku, nuk i durohej.

— Po duro, more i paduruar! — mundohej ta qetëson-te Shuman. Përse jam unë?

Dhe Shuman nisi të vrasë mendjen. Për të justifikuar disa nga ngarkesat me zhavor që u ishin shitur privatëve, mund të sajoheshin dokumente. Për këtë qëllim, këta të dy dhe një mik i tyre nga «sipërmarrësit» i hipën makinës dhe zbritën drejt e në zyrat e llogarisë së sektorit të parë të kooperativës, meqë shefi i llogarisë, sipas tyre, ishte njeri «i butë». Nga shefi kërkohej një gjë e vogël: të lëshonte nga dy firma, me anën e të cilave të vërtetohej se zhavori, që kishte shitur Bahiri tek myshterintë e tij e që shefi i llogarisë s'i kishte parë as në ëndërr, i kishte blerë sektori «për nevojat e kooperativës». Kështu shtegu mbyllej dhe e mira me të mirë do të lahej.

Ata u munduan ta mbulonin këtë punë, mirëpo jorgani që psonisën ishte shumë i shkurtër... Ashtu si kooperativistët edhe shefi i llogarisë, ua zbuloi këmbët të gjithëve. «Xhevahirët» që u kurdisën s'e mbuluan dot Bahirin. Çështja mori dhenë dhe arriti gjer në.. dyert e gjyqit. E atje ndodhi ajo që duhej të ndodhë. Zhavori u ra në kokë Bahirit dhe ca të tjerëve, që me «xhevahaire» u munduan të zgjasnin jorganin e tij të shkurtër.